

en umistelig ret til at få deres sag behandlet. Den ret er en følge af flygtningekonventionen fra 1951, og den kan ikke fratages nogen, hverken bosniere eller andre flygtninge.

To år var det tidsrum, som man dengang i november 1992, da hr. Hans Engell fremsatte lovforslaget, fandt det rimeligt at afskære krigs-flygtninge fra, at myndighederne tog stilling til, om de kunne anerkendes som flygtninge her i landet.

Forslagsstillerne, VKZ, siger nu, da 2-års-fristen er ved at udløbe for de første bosniske flygtninge:

»Forudsætningerne for lovens vedtagelse i efteråret 1992 er svigtet afgørende.«

Det er et direkte citat fra bemærkningerne.

Jeg vil derfor godt vide, hvad det er for forudsætninger, der har svigtet. Hvad er det, der har ændret sig i vurderingen af, hvor længe det danske samfund kan være bekendt at afskære et menneske fra den selvfølgeligelige ret til at få dets asylsag behandlet?

Lad mig også minde om, at vi jo selv har inviteret nogle af dem herop. De er inviteret efter lovregulerede invitationsordninger og ud fra nogle helt præcise forudsætninger, og en af de forudsætninger er som sagt 2-års-grænsen. Der er afgivet nogle løfter, og det er dem, man nu ønsker at løbe fra.

Vi taler om mennesker, som har måttet flygte fra deres land, i mange tilfælde fra deres familie, fra deres kultur, fra deres uddannelse, fra deres venner, og man kan måske også sige mennesker, der har måttet flygte fra deres fremtid.

De har så nu opholdt sig i Danmark, nogle af dem i 2 år, men mange har for så vidt været her længere, fordi de først fik deres midlertidige opholdstilladelse efter nogen tids ophold her i landet.

Det, vi skal tage stilling til, er, hvor længe man kan lade en sådan uvished fortsætte. Hvor længe kan man forlænge et midlertidigt liv, hvor uvisheden bliver mere og mere belastende for hver dag, der går? Man må jo også huske på, at det ikke er mennesker, der kommer fra ufarlige forhold; mange har simpelt hen måttet flygte over hals og hoved og har gennemlevet en meget, meget traumatisk periode forud for deres flugt.

I det tidlige forår 1994 var det sådan, at vi i regeringen også overvejede en udskydelse af asylsagsbehandlingen, og det vil jeg godt sige lidt om, for hvorfor gjorde vi det? Det gjorde vi, fordi vi på det tidspunkt havde en forhåbning

om, at krigen snart var slut. Vi så, at krigshandlerne var i aftagende, kroaterne og muslimerne havde netop indgået en unionsaftale, eller en konføderationsaftale er det vel mere korrekt at sige, og i den situation ville det selvfølgelig have været fornuftigt nok at sige, at vi lige skulle se tiden an, for hvis freden var lige om hjørnet, kunne vi måske godt i en kortere periode udskyde det.

Men mens de overvejelser fandt sted i regeringen, tog udviklingen jo en meget dramatisk vending. Jeg tror, vi alle sammen husker, hvordan vi pludselig blev revet tilbage til virkeligheden – det var midt i april – med overfaldet på Goradze. Det skete med nogle meget hårde kampe i hele den del af området, og helt realistisk måtte vi erkende, at håbet om en hurtig fredsslutning ganske enkelt bristede.

Det, sammenholdt med at UNHCR nogle uger i forvejen havde opfordret medlemslandene til at lade de bosniske flygtninge søge asyl, førte som bekendt til, at regeringen ikke fandt grundlag for at fratage 2-års-grænsen, der hele tiden har stået i loven.

Spørgsmålet om, hvorvidt asylsagsbehandlingen skal iværksættes, kan således ikke betragtes løsrevet fra situationen i krigsflygtningenes hjemland. Det turde være en banalitet at sige dette, og det undrer mig, at det ikke gør det mindste indtryk på de mennesker, der står bag det lovforslag, vi nu behandler.

Hvis freden havde været lige om hjørnet, ville regeringen faktisk have været indstillet på, at vi skulle se situationen an, som jeg sagde før, men når det nu trækker ud – og der er vel ingen, der har nogen begrundet forhåbning om, at vi i det næste halve år har en fred inden for rækkevidde – er vi selvfølgelig nødt til at holde os til det grundlag, som vi fik overleveret af den tidligere regering.

Krigen er værre nu; ingen, der følger med i, hvad der sker, kan påstå noget andet. Det spørgsmål, som trænger sig på, i hvert fald for mig, og jeg håber, at debatten i dag kan afklare det, er, hvordan man i en sådan situation kan afskære de bosniske flygtninge fra at få deres sag behandlet i yderligere 1 år eller mere. Jeg mener, at det kræver en meget god forklaring, og den forklaring er forslagsstillerne ikke på noget tidspunkt er kommet med.

For at være helt sikker på, at det er forstået, vil jeg stille det direkte spørgsmål: Hvorfor kan de bosniske krigsflygtninge selv nu, hvor de har ventet i 2 år, ikke få præcis den samme ret, som